

מישיבת נפש

מעייני חיזוק וגאמונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

לנו וחי נאמן
קול "אודיע אמונת"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 1-605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

קרבנה
אל נפשי

שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א
נפשי
בשאלתי

הָאֵל-לְקִים הָרַעָה אֶתִּי מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה

דאגות בלב צאן

מעוררו עד היום, והדברים מדהימים בתמימותם; כלומר שמצד עצמו לא מגיע לו גם אוכל, והוא ראה שהוא מודה לה' שבחסדו הגדול נתן לו לחם' (אין אנו רואים עשירים שכאשר יודו להשי"ת על מליון דולר שנפל לרשותם, יודו גם על הלחם שאכלו בבוקר), ובתרגום: "ה' דון יתי מדאינני (מאז שבאתי לעולם) עד יומא הדין", כלומר הוא מודה גם על המזון שינק מאמו. האם יש תמימות כזאת בעולם? לפני ההסתלקות כאשר האדם מחשב חשבונו ומוצא מקום להודות לה', על מה הוא מודה? על זה שנתן לו לאכול, שמא ישיצא ממעי אמו ועד היום הזה לא חסך הקב"ה את פתו ממנו, ואילו על העשירות הגדולה וכו', את אלה לא ראה בכלל, כי אין עוד מלבדו, אין עשירות! אין רכוש! אין עוד מלבדו! יש הודאה פשוטה לה' שנתן לו פת לאכול ולא מת ברעב, כל העשירות לא הטעתה אותו כמלוא נימה.

לא לחינם מכנה אותו התורה "איש תם" כי אין תם כמוהו בכל הארץ, שעשיר אדיר כמוהו, שבמקורו הגיע מבית עשיר מופלג וגם התפרנס מאוצרותיו העצומים של יוסף - יודה לפני מותו על הפת שנשל לפיו... (דרכ כוכב, תו"א שיעור ד)

ביום מן
הימים גדלו
השייפעלעך
ודאגה התגבשה
ללבם, מי יודע
מה יולד יום,
האם לעולם
יתמיד הרועה
לכלכלם...

וכל כך למה, מה היתה הסתכלותו של יעקב על כל הרכוש הרב שהיה לו עד שהרגיש עצמו גם אז תלוי אך ורק בהשי"ת כמו בשענה שמצא את עצמו אך ורק במקלו...

הלשון "הרועה אותי" מורה בפירוש על ענין זה, שהרגיש ככבשה קטנה, כי לשון "רועה" נופל על רועה צאן, כמ"ש "וילכו אחיו לרעות את צאן" - שהרגיש ככהמה התלויה ביד הרועה שאין לה מעצמה כלום - הרי אני ככהמה, אין לי כלום משלי, ורק השי"ת הוא נתן לי פת לאכול מאז ועד עתה" (שם)

כשהאדם מבין שאינו אלא כאותה כבשה תמימה אשר ביד הרועה, הרי שאין מקום לדאגותיו כלל, בין נדמה לו שיש לו ובין נדמה שאין לו, הרי הוא ביד הרועה שהכל שלו, הוא הן ומכלכל מקרני ראמים ועד ביצי כינים - אין עוד מלבדו!

שני כבשים בני שנה תמימים מתגדלים להם זה לצד זה, בכל בוקר בפקחם את עיניהם עולה ריח החציר באפם, קש ותבן לרוב נמצא בסביבתם, ואף מים לא חסרו מעולם. כך מתנהלים ימיהם בטוב ובנעימים מאז יצאו לאוויר העולם...

דא עקא שביום מן הימים גדלו השייפעלעך ודאגה התגבשה ללבם, מי יודע מה יולד יום, האם לעולם יתמיד הרועה לכלכלם, האם ימשיך לנקות את דירים ולגוז את צמרם, מי יודע.

במשך היום היו יושבות לטכס עצות לרוב ואף בלילה נדדה שנתם מרוב דאגתם עד כי הוכחש כוחם ונתמעט חלבם, הצמר איבד שבחו מיום ליום ובשרם אף הוא הלך ונכחש, עד כי לא מצא הרועה פתרון אלא זו שתאה שחיתתן הצלתן של אלו אשר כבר לא יוצלחו למטרתן...

מי ילדותינו עברו בנעימים אך דא עקא כי בבגרותנו עטו הדאגות ומילאו את לבבנו, מי יודע, האם רוענו מאז תשענה ירחינו, הנותן חלבינו מימינו צמרנו ופשתינו... האם ימשיך לרעותינו? מי יודע? הלא כבר שאלו בעבר כמותנו: 'היכול א-ל לערוך שולחן במדבר...?'

ומה היא תשובתנו, במה ואיך יסורו דאגותינו, הנה לנו דוגמא של הסתכלות נכונה, כזו המעוררת אותנו ליחל ולבקש מעומק לבנו 'מתי יגיעו מעשינו למעשי אבותינו:

"יעקב אבינו הוא בחיד שבאבות, ועשירותו ברוחניות וגשמיות היתה לאין ערוך ממש, כמו שאמרו חז"ל (ב"ר עג, א) בגודל עשירותו, שהיה לו שישים ריבוא עדרי כלבים שהיו שומרים על רכושו, ומשום כן הוצרך עשו אחיו לצאת מארץ ישראל. שלא נשאה אותם הארץ לשבת יחידו (בראשית יג ו) " (אור"א חנוכה).

"והנה אחרי כל הגדולה המופלגת הזאת, מצא לנכון להודות ולהלל להשי"ת קודם הסתלקותו, בעת שערך חשבון נפש על כל ימי חייו; "ויאמר, הא-לקים אשר התהלכו אבותי לפניו אברהם ויצחק, האלקים הרועה אותי מעודי עד היום הזה" - יעקב אבינו ע"ה מודה להשי"ת על שנתן לו לחם לאכול

• שאלה • לפעמים אינני מצליח לכוון בתפילתי ואני מאוד שבור מזה, מה אפשר לעשות?

תשובה: התבונן סביבך וראה מתפללים אחרים שכן זוכים לכוונת הלב, ושופכים ליבם לפני קונם, ותשמח בהם ותכניס בליבך אהבה אליהם שהם זוכים להתפלל כראוי, ועי"ז יהיה לך גם כן חלק בכוונת ליבם כמובא בספרים הקדושים.

• שאלה • אין לי בהירות בעבודת ה' ואני מרגיש מבלבל מאוד, מה העצה?

תשובה: על כל דבר שאין בו ספיקות, תאמר בפ"ך - "זה ברור שכך וכך הוא רצון הבורא ית"ש" וכן הלאה כל עניין שהוא ברור תוציא מפ"ך בפה מלא, ובתוך זמן קצר תראה "אז פינעף און ניינציג פראצענט איז קלאר" (ש 95 אחוז הם דברים ברורים שאין בהם שום ספק) עד שעם הזמן תזכה בעז"ה להארה ובהירות בכל העניינים.

• שאלה • קשה לי להסיח דעתי ממחשבות זרות, מה אני יכול לעשות?

תשובה: בכל פעם שאתה מסיים את לימודך, תבחר לל את עניין אחד ממה שלמדת שיש בו מה להתעמק, ותחשוב בו בזמנים הריקים שבינתיים, עד לפעם הבאה שתמשיך ללמוד, און מיט דעם פאלן אוועק אלע מחשבות זרות און האלב דאגות (על ידי עצה זו נופלים ומתבטלים כל המחשבות זרות וחצי מהדאגות).

אנו הנבראים המאושרים בעולם

שיחת קודש לבחורי ישיבת וינויץ בייש - ב' כסלו תשפ"ה

מה היא העצה לזכות להתמדת התורה?

הכלל הראשון הוא, לעשות מה שצריך לעשות, לא לחפש חיות דווקא. אנו צריכים למלאות את ימינו ושנותינו בלימוד התורה, במדות טובות. אם הרגשת חיות מה טוב, אם לא הרגשת, תעשה כך בגלל שזה מה שמוטל עליך לעשות, זהו כלל. ואם לא תרגיש עכשיו, יבא זמן ותרגיש יותר ויותר.

הרגשות החיות אינה באה מעצמנו אלא מהקב"ה, מה שתלוי בנו היא העשייה בפועל. פעלת עשייה טובה, אפילו בלא הרגשת חיות, הרי זכית לעשות את המוטל עליך, זכית למלאות את היום בעסק התורה ובסוד מרע, אמנם בלי חיות והרגשה, אבל זכית למלאות את היום. ואם ח"ו עושה דבר האסור לעשות, הרי היום הוא יום מת. אך אם זכה ללמוד ולהתפלל, והיה לו חברים טובים, ועשה מצוות טובות, אף שלא היה לו חיות והתלהבות, היום נתמלא כראוי.

שהש"ת יעזור לכם למלאות את השנים ואת הימים בשמחה, בלימוד התורה, ובמדות טובות, ובלימוד המוסר. והעיקר עלינו להיות מאושרים מאד מאד, כי יש כ"כ הרבה טעויות בעולם, ואנחנו יודעים את האמת הטהורה, שה' אלקינו אמת, משה אמת ותורתו אמת. האמת הזכה והטהורה.

אם האדם יבקש את האמת בכוחות עצמו הרי שהוא יכול אדם לטעות מדרך האמת וליפול לשאל תחתיות רח"ל, ואנחנו זכינו שהקב"ה עזר לנו שנולדנו בתוך האמת האמיתית, משה אמת ותורתו אמת וה' אלקינו אמת, ואנו יודעים שצריכים מדות טובות בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו, יש לנו ידיעות אמיתיות כאלו שאנשים עם שכלם המבולבל לא ישיגו זאת גם אחרי מאות אלפי שנים של חיפוש, לעולם הם לא ימצאו בשכלם את הישרות והאמת שיש בתורה, וכיון שעזר לנו הש"ת לדעת מהאמת הזאת, עלינו לשמוח בזה, ולקיים את האמת הזו כראוי, אשרינו מה טוב חלקינו.

ה' יעזור שכולכם תהיו בריאים ושמחים, ויהיה לכם ילדים עוסקים בתורה. תנצלו את גורלכם הנפלא שאתם יודעים מהש"ת ומהתורה"ק באופן הטוב ביותר, וכך יהיה לכם טוב בזה ובבא, ותזכו לגדל דורות ישרים מבורכים עוסקים בתורה. אשריכם מה טוב חלקיכם.

אשריכם אשריכם - עולם כזה עם כ"כ הרבה עבירות רעות, וכ"כ הרבה מדות רעות, וכ"כ הרבה טעותים בלי גבול, - אשרינו שהקב"ה עזר לנו להיולד במשפחות קדושות שיודעים מתורת משה רבינו ע"ה, האמת הזכה והבהירה שיש בבריאה, אבותינו קיבלו את התורה הקדושה ממש מהקב"ה בעצמו, אשרינו מה טוב חלקינו, עלינו לשמוח עם זה, ולזמר לה' ולרקוד על זה, ולהכניס שמחה בבנינו עד כמה מאושרים הם בכך שיודעים מה לעשות ומה לא לעשות, ואיך לחיות ולהתנהג בעולם הזה כדי שנהיה קרובים אליו ית'. לאור כל זאת הרי אנחנו הנבראים המאושרים ביותר בעולם.

אשרינו מה טוב חלקינו, אנו נקראים בני לה' אלקינו! אין שבח גדול יותר בכל הבריאה שהקב"ה קורא לנו בני! בני לבורא העולם, אשרינו מה טוב חלקינו.

המוטל עלינו הוא להשתדל לעבוד את הש"ת בשמחה רבה, ללמוד בשמחה, להתפלל בשמחה, ולהכניס בבית אמונה זכה, בהש"ת, בהשגחה פרטית. ולהודות להש"ת על כל פרט ופרט שהוא נותן לנו בחיים ברוחניות ובגשמיות, ולהכניס שמחת חיים ואמונה טהורה בבנינו ובבני בנינו. אשרינו מה טוב חלקינו.

מה היא הדרך הנכונה

בשאיפות, מצד אחד אי אפשר לצמוח בלי רצון תמידי להתעלות, ומצד שני אפשר להישבר ח"ו כשאין מצליחים להוציא את השאיפות לפועל?

על כל אחד להכיר את מצבו, אם הולך לו כראוי, מה טוב. ואם לאו, יחזור מעט לאחוריו ויתחזק בהטוב כפי שהתנהג עד עכשיו. אין להצטער על כך, כך צריך להיות, יש המסוגלים להתעלות יותר, ויש שעדיין צריכים להמתין, ממילא אין להצטער על כך, כיון שהכל משמים (ויי ליקר"מ סי' ו').

העיקר הוא שאנו יודעים את היסודות, ב"ה יש לנו תרי"ג מצות, מצות דרבנן, ומצות דאורייתא שאותם עלינו לקיים, אמנם לגבי ההרגש (היינו עליית מדרגות) תלוי מלמעלה. לכן העיקר הוא העשייה בפועל, לסור מרע ולעשות טוב, להתחזק באהבת ישראל, לקיים את התורה בפשטות, אך לגבי ההרגשים, אם הולך הולך, אם לא, חוזרים קצת לאחוריו.

הרועה אותי מעודי

עלינו להודות ולהלל להש"ת על כל דבר ודבר, כי ברוך ה' האדם מלא בטובות וחסדים שהש"ת גומל עמו בכל עת ובכל שעה, וכמו שאומרים בתפילה "על נסך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהריים". וענין זה שהאדם צריך להכיר בטובת הבורא על כל פרט ופרט אפשר ללמוד מיעקב אבינו בחזר האבות אשר אמר בסוף ימיו קודם פטירתו מן העולם (בראשית מח טו) "האלקים הרועה אותי מעודי", כמה תמימות יש בזה מה שהכיר יעקב אבינו בטובת הקב"ה שהקב"ה פירנס אותו מעת שנולד עד עתה, הלא יעקב אבינו בא מבית עשירים גדולים וכמו שאר"ל (ב"ר פרשה סד פ"ו), ויעקב אבינו בעצמו זכה לעשירות מופלגת כמו שכתוב (בראשית ל, מג) "ויפרוץ האיש מאד מאד, ויהי לו צאן רבות, ושפחות ועבדים וגמלים וחמורים", וכמו שהפליגו רז"ל (ב"ר פ"ג פ"א) על ריבוי עשירות של יעקב אבינו. ודרך העולם כי מי שהוא עשיר אינו מרגיש שהשיג וקיבל מהקב"ה אלא כשמצליח בגדולות, כי סך מועט או דבר קטן נחשב בעיניו לכלום ואינו חושב שצריך בכלל להודות להש"ת על זה, לא כן יעקב אבינו על אף עשירותו הגדולה הודה להשם שהזמין פרנסתו מעת שנולד עד עתה, כמה תמימות יש בזה, ולא לחינם חקוקה צורתו של יעקב אבינו ע"ה בכסא הכבוד.

והכרונני בעת הצר ומצוק שהיה רעב בירושלים וחלקו כל משפחה לחם לפי הטף, סך פרוסת קצוב, ומשפחת אבי קיבלה ארבע פרוסת לחם, והוסיפו לו עוד פרוסה אחת מחמת שהסכים שהחלוקה להציבור תהיה בביתו, עכ"פ האופה של הלחם היה "ברמן" הידוע, והנה הוא בעצמו לא היה יכול לאכול לחם מחמת חולי שהיה לו - בימים ההם לא היה שכיח מחלה כזו שאי אפשר יהיה לאכול לחם - והיה פלא ידוע איך שהאופה בעצמו שלא חסר לו לחם כלל ועכ"ז אינו יכול להנות ממנו. היוצא מזה; שאם אין הקב"ה רוצה, אין האדם יכול לאכול אפילו יש לו כל.

(צפרא דשבתא ויצא שנת תשע"ד לפ"ק)

האספו ואגידה לכם

הגאולה הכללית ישועתן של ישראל במהרה בימינו תהי בזכות הוזה"ק, ונראה הדבר כי ככל שמתקרבים לעת הקץ, מתרבה הלימוד בוזה"ק, קדוים זה הדור היה ענין לימוד הוזה"ק נחלת יחידים, ולא דשו בו רבים, רק יחיד סגולה, והגה"צ רבי יוסף חיים זאננפעלד ז"ע בעת שהיה מוכר מימרא מוזה"ק, הוכירו בשם מדרש, מחמת שלא רצה לדבר ברבים בשם הוזה"ק, ובי"ה בימינו אלה לומדים את הוזה"ק, אלו בגירסא ואלו בעיון כשאר חלקי התורה, וכל זה כמו שהודיע הרע"מ בוזה"ק, אשר בסוף ימי הגלות יתרבה הלימוד בוזה"ק, ועי"ו תבוא הגאולה ברחמים.

וענין ביאת משיחנו ברחמים יש לציין המובא בתפארת שלמה (ויחי בדי"ה האספו) וז"ל: "בואר עפ"י הכתוב (שה"ש א, ד) "משכני אחריך נרוצה". פי' אנו מתפללים להקב"ה להמשיך אותנו אליו במדת החסד, ואנחנו נרוצה אחריו. כי קנין משיכה יש בשני אופנים. הא', 'הכישא במקל'. והב', 'קורא לה והיא באה' (ח"מ קצו ס"ג). והנה באופן הראשון בבחי' הכישא במקל כבר לקינו והוצללנו בכובד הגלות המר, אך אנו מצפים להיות הגאולה וישועה באופן השני בבחינת קורא לה והיא באה, ע"כ.

(צפרא דשבתא פרשת נשא תשע"ג לפ"ק)

תיקון המחשבה

אחר, שאי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד כלל, ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו ופורחת ומשוטטת בדברים אחרים וורים, הוא ביד האדם לחזור ולהטותה בעל כרחו אל הדרך הישר, לחשב מה שראוי, והוא ממש כמו סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחר, שתופסין אותו באפסר וכיוצא, ומחזירין אותו בעל כרחו אל הדרך הישר, כמו כן במחשבה ממש, שיכולין לתפסה בעל כרחו להשיבה אל הדרך הראוי¹, ולכן מוטל על האדם פשוט לעבור על המחשבות ולא לחשוב אותם וכאילו אינם.

תיקונים פשוטים - נפלאים!

ואז, לא רק שנתקן הפגם, אלא נעשה כעת תיקון גדול ונפלא! דאס איז א תיקון! וכמובא בדברי רביה"ק (ליקוטי מוהר"ן קמא סימן כ"ז) "בהיינו דעאל", האיך מתקנים את המחשבות הרעות, שכאשר נופלת בדעת האדם מחשבה רעה, והוא משברה ואינו נמשך אחריה כי כן ציוה השי"ת שלא לחשוב מחשבה כזו, זהו התיקון של המחשבה! ובוהו הוא מפיק ומוציא ניצוצי הקדושה של המחשבה הרעה, והוא תשובת המשקל!

וכהנה על זה הדרך ישנם תיקונים פשוטים, בפשטות, בפשטות, דעם רבינו דיבורים איז ממש א דרך ישר צו השם יתברך וואס כמעט על זאת באנו! הרי דברי רביה"ק הן המה דרך ישר להשי"ת שכמעט על זאת באנו לזה העולם!

ענין הצדיק הוא התחזקות

והרי מובא שענינו של הצדיק הוא חזוק! התחזקות! זיך שטארקן, דערהאלט זיך! להתחזק ולהתאמץ ולהחזיק מעמד! הצדיק מחזק אותנו באמרו: בנים חביבים! החזיקו עצמכם בהשי"ת בכל מצב! ומובא (ראה מגלה עמוקות שמות, ספר הליקוטים להאר"ל וישב סי' מ"ח) ש"חזק" הוא בגימטריא כמנין "משה", כי זהו ענינו של הצדיק לחזק את ישראל שיהחזקו עצמם בהשי"ת בכל הזמנים.

מובא מהבעש"ט על הפסוק (תהלים קז) "רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף" - מהו סוד תחושת הרעב והצמא באדם אשר בגללם זקוק לירידה; לרדת לגשמיות ולאכול, כי בתוך המזון נמצאים חלקי הנפש שצריך להעלותם. לכן מפילים אותו מהשמים לרעב וצמא כדי שילך לאכול ולשתות, ואז יברך כראוי ובכוונה על מזונו, ויאכל כראוי בקדושה, וילמוד תורה על השלחן ולאחר מכן בכח האכילה הזאת ימשיך לעבוד את ה'. וכן הוא כמה פעמים בעבודת ה' שצריך להעלות שרשי הנשמות וכדומה, ורק חזק! כי למחיה שלחנו ה" בכל זמן ובכל מצב. חזק חזק ונתחזק!!

ממה שעובר עליו, והוא מאשים את עצמו על המחשבות הנופלות בדעתו ובמוחו, ואזי המוח נחלש ואין האדם שולט על המחשבות כראוי, והוא נותן דרוך לכל המחשבות וממשיך אותם חלילה. אך כאשר יודעים את הידיעה האמורה לעיל, אזי תיכף ומיד כשנוכרים שמחשבה זו אינה ראויה ואינה כרצונו יתברך, יודעים את התפקיד המוטל עלינו לעשות כעת, והוא - מה שהיה היה; מה שעבר אין, עכשיו לא נחשוב שוב! והו עיקר תיקונו של כל אחד על מחשבות שאינן כראוי!

ובספה"ק פלא יועץ (ערך מחשבה) מובא שכאשר באה מחשבה רעה; תדבר אל עצמך במחשבה: "מה אני צריך לחשוב מחשבה רעה זו ולהיות במקום השדים? ואח"כ להענש בדינה של גיהנום בעונשים כבדים זאת, הבה נא אחשוב

אזי תיכף ומיד כשנוכרים שמחשבה זו אינה ראויה ואינה כרצונו יתברך, יודעים את התפקיד המוטל עלינו לעשות!

בזמן זה איך זוכים להיות יהודי ירא ושלם? איך מתחדשים בעבודת השי"ת? בלימוד התורה ובעבודת התפילה, תחשוב על הסדרים שאתה חפץ ללמוד אותם, וכן על זה הדרך, יש די והותר במה להעסיק את המחשבה - "איך זוכים לעבוד את השי"ת כראוי, איך עלי להתנהג במידות טובות וישרות, איך זוכים לברך בכל יום מאה ברכות כדת וכהלכה, איך זוכים שהתפילות במשך היום יהיו כראוי וכנוקן, שיעורי התורה על מכונם בקביעות עתים, ואף העשיות הגשמיות שיהיו בדרך ארץ ובנימוס ובמידות טובות", תחשוב מחשבות טובות וישרות ותקבל שכר על עצם המחשבה! ומה אתה מתעסק במחשבות רעות רח"ל? תחשוב ותעסוק בדברים טובים!

המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו

וזהו בפשטות מה שמכונה "איבערגיין" - וכמובא בהקדמה ל'תיקון הכללי' מדברי רביה"ק שהמחשבה הוא כדוגמת הסוס שפונה מדרכו ויכולין להטותה לדרך הישר [ליקוטי מוהר"ן תנינא סימן ג' וז"ל: המחשבה - ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה, וכמבאר במקום

לא להמשיך את המחשבות

רביה"ק אומר (ליקוטי מוהר"ן תנינא סימן מ"ט) לגבי המחשבות שנופלים בדעתו של האדם שלא ישים ליבו אליהם אלא ימשיך לעשות את שביכלתו, וז"ל: 'ויהיה שב ואל תעשה על כל פנים, הן במחשבה והן במעשה, כי גם המחשבה של אנשים היא גם כן עשייה, כי גם בעולם העשייה יש מחשבה, וצריך להיות שב ואל תעשה במעשה ובמחשבה, ומה שנעשה עמו ממילא אל יחוש ואל יסתכל על זה כלל! ולהדיא מבואר בדבריו הק' (ליקוטי מוהר"ן קמא סימן ע"ב) שהמחשבות הרעות הנופלות במוחו של האדם באים מהוהמא, הוהמא של העולם והוהמא שלו עצמו, ולכן התפקיד של האדם בזמן כזה הוא לא להמשיך אותם! ויי נישט ממשך! דאס איז דאס! עשה את שלך הלאה בעבודת השי"ת ואל תתייחס אליהם!

ובוה בעצמו שאינו ממשיך את המחשבות הרעות הלאה בזה הוא משבר ומנפץ אותם, ויחשוב בדעתו: הרי השי"ת אינו רוצה שנחשוב כאלו מחשבות - ונמנע מלחשוב עוד! ואח"כ מה שחושב מאליו אינו כלום, אם האדם אינו ממשיך את המחשבות הוא מושך ומבטל מחשבות רעות ישנות שהפיל להסטר אחרא, וכל זה בכוח הישב ואל תעשה, בכוח מה שהוא פונה עורף ולא ממשיך את המחשבות רעות הלאה!

הבעל דבר הפיל בדעתך מחשבה רעה - אל תיבהל! רק אל תמשיך לחשוב אותה! היה חזק בדעתך בשב ואל תעשה!

תיקונים נפלאים בשב ואל תעשה

וכך בכל דבר שהאדם מונע את עצמו מרע בשב ואל תעשה ועוסק בעשיית טוב, בכך הוא עושה תיקונים נפלאים! ואל יפול בדעתו על מה שלא קיים רצון השי"ת עד עתה ובוהו יפול ברוחו, אלא אדרבה יתחיל מעתה מחדש!

האור החיים הקדוש אומר (פרשת אחרי ית, ב) שכאשר נופלת מחשבה רעה אזי תיכף כאשר האדם מבין שמחשבה זו אינה לטובה והשי"ת אינו חפץ שיחשוב אותה, ועל כן הוא אינו ממשיך הלאה, אזי המחשבה הולכת ונעלמת מאליה. ומה שהמחשבות הולכות ממילא אינם כלום כאמור.

עיקר התיקון!

וזהו ידיעה חשובה ונצרכת עד למאד. כי לפעמים האדם נופל בדעתו ונשבר ליבו בקרבו

לישועתך קיויתי הי

ב"ה אור ליום ו' נצבים אלול תשל"ד פעה"ק ירושלים ת"ו בב"א.

והשיב יעקב: "אמת נכון הדבר רבת צררוני מנעורי גם לא יכלו לי", ע"כ. משמע מכאן שזה התכלית, שהיסורים לא יוכלו להפיל את האדם ולשברו, אלא אדרבא, עליו להמתיקם לאט לאט, והמה יאבדו והוא יעמוד.

יש מדרש על הפסוק "רבת צררוני מנעורי יאמר נא ישראל. רבת צררוני מנעורי גם לא יכלו לי" (תהלים קכט, א ב). ומפרש המדרש, שזה נאמר על יעקב אבינו עה"ש (ראה בר"ר וישלח פרק עט) היינו ישראל סבא, שאמר בעת זקנתו "רבת צררוני מנעורי" אמר לו הקב"ה, "יכלו לך או לא יכלו לך, למה אתה אומר חצי דבר?"

יעקב מאיר שכטער בן ח' דינה

ב"ה יום ב' לסדר בשלח י"ב שבט תשל"ד פעה"ק ירושלים ת"ו בב"א.

כמדומה לי מובא בוהר הק' שהפגם של משה רבינו עם הערב רב שקירב אותם כי רצה לתקן שרש הקליפות ופגם שלמה המלך עם האלף נשים היה שווה, כי כוונתו היתה ככוונת משה. וכמדומה שאח"ז מחלק הזהר את שלמה ממה. על כל פנים ראה עד היכן מגיעים הדברים. וכשלומדים זוהר וכתבי האר"י ז"ל וספרי חסידות זוכין להציץ מרחוק ברום מעלת הענינים. כי כל העבירות שלהם היו טעותים בענינים רמים ונשגבים מאד.

מה ששאלת בענין דוד ובת שבע. ראשית אקדים לך מה ששמעתי (מן הסתם מאבי ששמע ממקור נאמן) ואיני יודע אם היא ישיבה אמיתית, אמנם אני מספר לך את זה בתור רעיון עד היכן מגיעין הדברים שאנו לומדים.

וזה מה ששמעתי: להגאון מווילנא זצ"ל היתה פעם התעוררות מיוחדת בהתאם למדריגתו, ביום הכיפורים, היינו שהתחיל להרגיש את קדושת היום יותר מהרגיל אצלו, וכל מה שנכנס יותר עיצומו של יום הרגיש את אור היום הק' ביתר שאת וביתר עז, עד כשהגיע עת נעילה הרגיש את הקדושה איום ונורא, והיה בוער כאש מרוב קדושה. וגילו לו שהשגה כזאת שהיתה לו ביום הכיפורים בעת נעילה הקדושה הרגיש דוד בעת שבא אל בת שבע (דרך אגב אשה שאלה פעם את אשת הגאון מווילנא, איך היא יכולה להיות עם בעל כזה שאינו מונח כלל בפרנסה ובגשמיות, טוב לה שתתגרש ממנו. לקחה בערב שבת כתונת שפשט וכתונת מכובסת שהסירה ממנה את סימני הגיהוץ ושאלה אותה, הגידי נא לי איזה כתונת מכובסת ואיזה כתונת פשט, ולא הכירה כי היה נקי מזוהמא, ושאלה, מבעל כזה יכולים להתגרש?!).

נתפלאתי מאד ממה שראיתי בספר "ישראל קדושים" (הגאון הק' ר' צדוק מלובלין) איך שמבאר גודל דביקותו של שמשון הגבור להשי"ת, ומה הי' מכוין עם הפגמים שלו, אף על פי שהיו שם טעותים, אבל אין זה פשוט לדמות את עניניו כמו דעתינו הפחותה. ומביא שם מהמדרש (בר"צ, ד) שיעקב אבינו עה"ש חשב על שמשון הגבור שהוא משיח, וכיון שראה אותו שמת, אמר "לישועתך קיויתי הי" (בראשית מט, יד).

ה' ימלא את כל משאלות לבבך לטובה ולברכה בנחת ובנקל, ותראו מלא חפנים נחת מכל יוצאי הלצנים.

הדו"ש וטובך בלב ונפש חפצה

יעקב מאיר שכטער

נפשות חסידיות | סיפורים ולקחיהם מאת מו"ר שליט"א

להאכיל את בני ביתו הרעבים, רבי אברהם נשא עיניו למרום קבל צערו באהבה והפטיר "גם זו לטובה".

בהמשך דרכו עבר עם עגלתו על יד תלמוד תורה עץ חיים, והנה מנהל המוסד יוצא לקראתו ושואל אותו אם הוא פנוי עכשיו לקחת על עצמו עבודת צביעה, כשהוא מספר לו שממש עכשיו יש להם נדיב לצבוע כל התלמוד תורה, אך בתנאי שיתחיל ממש עכשיו, כמובן שרבי אברהם שמח על ההצעה, וראה איך משמים כיוונו אותו לכאן בזמן הנכון, כשבמקום עבודה ליום אחד קבל עתה עבודה לכמה חודשים.

גסי רבי אברהם אנשין זצ"ל היה יר"ש ובעל אמונה פשוטה, ולמחייתו עסק בצביעת בתים, באותם ימים הייתה כל הזמנת עבודה אצל בעל מלאכה - לחם לפי הטף כפשוטו.

באחד הימים הזמינו אותו לצבוע בית בגבעת שאול, והלך והכין בעמל הצבע והכלים, העמיס הכול על עגלה, ויצא לדרך הארוכה. בהגיעו לבית בשכונה המרוחקת, נפל בעל הבית לרגליו בהתנצלות שיש לו קרוב שהוא צביע, ובאם לא יקח אותו, תפרוץ במשפחתו אש המחלוקת.

בפחי נפש מצא עצמו ר' אברהם שב לביתו כשכל טירחתו לחינם, וכשאין בידו במה

אלוקים חשבה לטובה

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי מורינו שליט"א

בכל קושיא והסתרה יש גילוי נפלא מאוד - ואם יקיים 'אחותי' - ולא ארפנו' - לבסוף יזכה לראות זאת.